

KONFERANS

TERÖRİZME KARŞI SAVUNMADA MİLLETLERARASI İŞBİRLİĞİNİN ÖNEMİ

09.11.2016

Başkent Üniversitesi Prof. Dr. İhsan Doğramacı Konferans Salonu
Bağlıca Kampüsü-ANKARA

Kjell Magne Bondevik*

Hiç bir amaç, hedef, gerekçe, terörizmin mazereti olamaz. Terörizm, hiç bir halde, haklı gösterilemez.

Hükümetlere düşen sorumluluk, akan kanın durdurulmasıdır. Bu maksatla pek çok önlemler alınmakta ve uygulanmaktadır. Ancak, daha fazlasının yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Terör olayları belli bir ideoloji, din, ülke veya bölge ile sınırlı değildir. Terör, Türkiye’de de sorundur, Avrupa’da da, Norveç’te de sorundur. Breivik’in gerçekleştirdiği eylemde, 77 kişi ölmüştü.

İslam ve cihat etiketli eylemlerin taban bulmasında, Müslüman ülkelerin, kendilerine yapılan muamele karşısında Batıdan intikamının alınması şeklinde ifade edilen bir telkinin önemli bir etken olabildiği görülmektedir.

DEAŞ’ın Irak ve Suriye’de yaygınlaşan etkinliği, nefrete dayalı saldırılar, Avrupa’daki İslamcı korkusu ve yabancı düşmanlığı gibi konulara öncelik verilmesini gerektirmektedir.

Avrupa’da yaşayan Müslümanların kendilerini toplumdan soyutlanmış / dışlanmış hissetmeleri, topluma yabancılaşmaları, terör örgütlerine katılım için uygun ortam yaratan etkenler arasındadır. Basının olayları haber vermedeki yanlış / olumsuz eğilimleri ve uygulamaları, bu kesimler üzerinde, İslam’ın saldırı altında olduğu vb. şekillerde yanlış algı - olumsuz etki yaratmaktadır. Bu kesimlere, kendilerinin önemli oldukları ve yaşadıkları toplumun bir parçası oldukları duygusunun verilebilmesi önemlidir.

Terör tehditleri, elbette din ile sınırlı değildir. Hem sağ, hem sol akımlar kaynaklı terör tehditleri de vardır.

Başka ülkelere eylem için giden radikal, cihatçı / yabancı savaşçılar ülkelerine döndüklerinde ayrı ve özel bir tehdit oluşturmaktadır.

* Norveç eski Başbakanı, halen Oslo Barış ve İnsan Hakları Merkezi Başkanı.

Sosyal adaletin sağlanamaması, eşitsizlikler - haksızlıklar, olumsuz eğilimleri güçlendirmektedir. Aşağılanma duygusu, ekonomik güçlükler, toplumsal barışı olumsuz etkilemektedir.

Demokratik düzenlerde çoğunluğun azınlıklara yaptığı muamele ve bakış açısı gerçek bir ölçü ve sınavdır.

Hangi önlemler alınırsa alınsın, amacı için kendini öldürmeye hazır insanlar olduğu sürece, yüzde yüz güvenliğin sağlanması mümkün olmaz. Bu kişilerin ölümü değil, hayatı tercih etmeleri sağlanmalıdır.

Siyasal ve toplumsal hayatta, ayrılıklardan çok benzerliklerin vurgulanmasında yarar vardır.

Milletlerarası olan / olmayan çatışmaların asıl nedenleri, doğal kaynaklara erişim, güç veya ülke kazanımı boyutlarındaki mücadelelerdir. Açıktan savaşılmamakta, gerçek amaçlar gizlenmektedir.

Ortak değerler ve çıkarlar, uzlaşma kültürünün yaygınlaştırılması, barış ve adalet duygularının güçlendirilmesi önemlidir.

Demokrasinin güçlendirilmesi maksadıyla, baskıcı, güçsüz veya başarısız devletlere yardım sağlanmalıdır. Anahtar unsurlar, demokrasi, hukukun üstünlüğü ve insan hakları kavramlarının doğru anlaşılması ve uygulanabilmesine bağlıdır.

Terörizmin, milletlerarası barış ve güvenliği tehdit etmekte olduğu bir gerçektir.

Terörizme karşı savunmada çatışmaların önlenmesi anahtar bir unsurdur. Bu bağlamda, şu araçlardan yararlanılabilir: Önlemlerin ve politikaların meşruluğu, toplumsal katılımın güçlendirilmesi, ideoloji vb. konularda örnek kişilerin ortaya çıkarılabilmesi, eğitim, teknolojinin kullanılması, önleme, çatışmaları çözümü, bölgesel işbirliği ve çözüm yöntemleri, güvenlik önlemleri, cesaret ve saygınlığın korunması.

Terörizme karşı savunmada askeri araçlardan da yararlanılabilir. Ancak uzun dönemde bu araçlar tek başına etkin – yeterli olmaz.